

Provided that it was established

והוא שהוחזקו -

Overview

רבה reconciled a contradiction between two משניות, saying that the משנה which permits returning a גט even מרובה is where there are no שיירות מצויות, and the משנה which forbids it, is in a place where there are שיירות מצויות. The גמרא qualifies this answer of רבה, that even בשיירות מצויות one may return the גט even מרובה, unless it is established that there are two couples with the same names. תוספות explores and clarifies this qualification

תוספות asks:

תנימה אמאי לא מוקי אידי ואידי שהשיירות מצויות ומתניתין בלא הוחזקו¹ -

It is astounding! Why does not רבה establish that this משנה (which prohibits לזמן שיירות) and our משנה (which permits it) are both discussing a case where שיירות מצויות, however our משנה is where it is שמעון בן יוסף בן שמעון, לא הוחזקו שני יוסף בן שמעון, therefore it is permitted even מרובה, and the other משנה is where it is הוחזקו, therefore it is אסור להחזיר לזמן - מרובה -

תוספות responds to an anticipated answer:²

דהשתא הוי דומיא דסיפא³ דכל מעשה בית דין⁴ דמיירי בהכי -

For now if we will establish our משנה by (ולא הוחזקו) our שיירות will be similar to the סיפא of יחזיר בי"ד מעשה, כל מעשה בי"ד יחזיר סיפא of שיירות מצויות.

תוספות answers:

ויש לומר דעובדא דבסמוך דהוי בבי דינא דרב הונא הוי ברישא -

And one can say; that the incident mentioned shortly with רבה, which took place in the רב הונא בי"ד of רב, happened first, before רבה reconciled the משניות -

ואשמועינן דבלא הוחזקו יחזיר אפילו שיירות מצויות -

¹ The question is on the גמרא which assumes that רבה prohibits returning a גט in a משנה where שיירות מצויות, only if it is הוחזקו; implying that if לא הוחזקו it may be returned even מרובה. If indeed this is true why did not רבה reconcile both משניות in cases where שיירות מצויות and it depends on whether it is הוחזקו (where we do not return) or לא הוחזקו (where we do return).

² Perhaps רבה preferred to say that our משנה is in a case of שיירות מצויות and therefore we can return it even מרובה, even if בן שמעון בן יוסף בן שמעון; perhaps that is a bigger חידוש, than הוחזקו ולא הוחזקו!

³ This is the משנה on כ,א which is cited on יח,ב, where the גמרא asserts that it is a משנה of שיירות מצויות.

⁴ It may be questionable in which case is the bigger חידוש that מרובה; whether it is by שיירות הוחזקו or by שיירות מצויות ולא הוחזקו, so the fact that שיירות מצויות (ולא הוחזקו) is דומיא דסיפא, making the entire משנה in one case, this should be persuasive enough to establish the רישא by שיירות מצויות. (See footnote # 6.)

So there **informed us**⁵ **that if it is לא הוחזקו we return it even if שיירות מצויות** -
והכא אשמועינן דאם הוחזקו נמי יחזיר אם אין שיירות מצויות -
And here רבה **taught us that even if it is הוחזקו we return it if אין שיירות מצויות**.

תוספות asks:

ואם תאמר ומאי טעמא יחזיר לאשה כיון שיש שני יוסף בן שמעון⁶ בעיר -
And if you will say; but what is the reason that it is returned to the woman (if
as רבה explained), but since there are two שמעון in the city,
why are we not concerned that this גט may belong to the other יוסף בן שמעון?

תוספות answers:

ויש לומר כיון שאנו יודעים שזה אבד גט כאן אין לחוש שגם האחר איבד -
And one can say; since we know that this יב"ש lost a גט here, there is no concern
that the other יב"ש also lost a גט here -
כיון שאין שיירות מצויות -

Since it is אין שיירות מצויות; the probability is infinitesimally small to be considered.

תוספות continues (on a tangential issue):⁷

ושמעתינ אתיא כרבי אלעזר⁸ -
And our גמרא is valid (only) according to ר"א (who maintains כרתי -
דלרבי מאיר כיון שהוחזקו שני יוסף בן שמעון⁹ אין הגט כשר -
הוחזקו יב"ש (עדי חתימה כרתי), since two יב"ש were ר"מ (who maintains כרתי -
the גט is not כשר -
עד שיהא מוכיח מתוכו¹⁰ שהוא של זה כדמוכח פרק כל הגט (גיטין דף כד, ב).
Unless it is evident from the גט itself that it is this יב"ש who is divorcing his wife
and not the other, as is evident in פרק כל הגט -

⁵ already taught us previously in the case of the גט which was found in the ר"ה of בי"ד that if לא הוחזקו, so even if it is שיירות מצויות we return it (even מרובה); therefore when it came to the contradiction of the two משניות, he wanted to teach us another ruling that if אין שיירות מצויות the rule is יחזיר even if הוחזקו (but in truth our משנה of נתנין is also valid in a case of הוחזקו ולא הוחזקו).

⁶ It would seem from תוספות question (on the case of הוחזקו) that the יחזיר of חידוש by הוחזקו and שיירות מצויות is greater than יחזיר of חידוש by הוחזקו (since תוספות is not bothered by the latter only by the former). See footnote # 2 & 4.

⁷ See (however) 'Thinking it over'.

⁸ For a גט to be effective, there needs to be two witnesses who testify that the גט was transferred from the man to the wife. ר"א maintains that the עדים who witness the transfer of the גט, make the גט effective; while ר"מ maintains that the עדים who sign on the גט make the divorce effective. According to ר"מ if there are no עדי חתימה, even if there are עדי מסירה, the גט is not valid. (There is a dispute what ר"א would maintain if there are no עדי מסירה, only עדי חתימה.)

⁹ We have already established that our משנה is in a case where (אין שיירות מצויות and) הוחזקו שני יב"ש (see footnote # 5).

¹⁰ The עדי מסירה can testify which יב"ש divorced his wife. The testimony of the עדי חתימה is in the גט. In the גט it is not evident which יב"ש is divorcing his wife. This makes their testimony invalid as תוספות continues to prove.

דתנן כתב לגרש את הגדולה¹¹ לא יגרש בו את הקטנה ודייק הא גדולה מצי לגרש -

Where the משנה states; 'he wrote a גט with the intention to divorce the older wife, he cannot divorce the younger wife with this גט'. The גמרא infers from this משנה, 'however the older wife he can divorce with this גט, even though we cannot know from the גט, which wife he is divorcing, since they have the same name. The גמרא concludes -
מני רבי אלעזר היא ובעדי מסירה -

It is according to ר"א and there were מ"ע, therefore it is a valid גט -

משמע דלרבי מאיר אפילו גדולה לא מצי מגרש -

This indicates that according to ר"מ he cannot divorce even the older one with this גט, since it is not מוכח מתוכו, who he is divorcing. Similarly here by two יב"ש, neither can divorce their wives according to ר"מ since it is not מוכח מתוכו.¹²

תוספות responds to an anticipated difficulty:

והוא דהמגרש (שם דף פ"ב) דשני גיטין שוין שנתערבו¹³ ומוקי כרבי מאיר¹⁴ -

And regarding that משנה in פרק המגרש of two similar גיטין, which became mixed up, etc. and the גמרא established that משנה according to ר"מ. Nevertheless there is no difficulty, for there -

מיירי במשולשים¹⁵ דמוכיח מתוכו: [ועיין עוד תוספות גיטין כד,ב דיבור המתחיל בעדי]:

We are discussing where the names on the גט were 'tripled' (one גט read יוסף בן שמעון בן יעקב, and the other read יוסף בן שמעון בן יצחק) so it is מוכיח מתוכו!

Summary

A גט cannot be delivered if two conditions are met, שיירות מצויות, והחזקו and שיריות מצויות, הוחזקו and שיירות מצויות, and the other (שיירות מצויות) by our משנה רבה. According to ר"מ the way two יב"ש can divorce their wives is if it is משולשים.

¹¹ The man had two wives and wished initially to divorce the older wife and wrote the גט, but then he reconsidered and wants to divorce his younger wife (who has the same name as his older wife) with this גט.

¹² See later in תוספות (footnote # 15) how this can be resolved.

¹³ The case there was where two couples with the same names sent their גיטין to their respective wives (with שלוחים) and they became mixed up, so we do not know which גט is from whom and for whom. The משנה there rules that we give both גיטין to both wives, so in any event each wife received her proper גט.

¹⁴ The גמרא there comments that this משנה cannot be following the rule of ר"א (that כרתי ע"מ), for the ע"מ do not know by each individual transfer that this is the proper גט. Therefore the משנה must be according to ר"מ (the גמרא does not say so explicitly [see ד"ה דלא רש"י]). The question is how can it follow the view of ר"מ, since ר"מ requires that it be מוכח מתוכו and here it is not מוכח מתוכו since the same names are on both גיטין, and as תוספות states here explicitly that if there are two יב"ש the גט is not valid according to ר"מ!

¹⁵ When the גיטין were delivered, the people who accepted the גיטין were not sure which יב"ש had a grandfather יעקב and which had a grandfather יצחק. Therefore according to ר"א that כרתי ע"מ, the ע"מ have no idea which גט goes to which wife; however according to ר"מ (who maintains כרתי ע"מ) the ע"מ know for whom they wrote each גט, and we can find out (based on the גט), which one belongs to יעקב and which to יצחק, so it is מוכח מתוכו.

Thinking it over

Can we find an association between תוספות last question (concerning ע"מ וע"ה)¹⁶ and that which תוספות mentioned previously?¹⁷

¹⁶ See footnote # 7.

¹⁷ See חכמת מנחה.